

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2825

Vragen van het lid **Schouw** (D66) aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de minister van Economische Zaken Landbouw en Innovatie over *de verkoop van persoonsgegevens* (ingezonden 3 mei 2011).

Antwoord van staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 15 juni 2011) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 2592.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de publiciteit rond het delen van gegevens door TomTom met de politie, zoals door RTL nieuws op woensdag 27 april 2011?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Voor welke doeleinden gebruiken de politiekorpsen de gegevens van TomTom?

Antwoord 2

De politie heeft mij meegedeeld dat het gaat om zogeheten «speed profiles» die zijn ontwikkeld door een verkeersbureau op grond van door TomTom beschikbaar gestelde reistijdeninformatie. Speed profiles geven informatie over de werkelijk gereden snelheden van het gemotoriseerd verkeer, onder meer gebaseerd op anonieme GPS-metingen van TomTom. De speed profiles geven voor een groot deel van het wegennet inzicht in gemiddelde rijsnelheden per wegonderdeel, in tijdsblokken van 15 minuten.

De politie gebruikt de speed profiles om te kunnen bepalen waar sprake is van risicovolle verkeerssituaties met als doel het vergroten van de verkeersveiligheid. In combinatie met andere informatiebronnen, zoals ongevalanalyses, bepaalt het Landelijk Parket Team Verkeer (LPTV) op advies van het regionale politiekorps, het plaatselijke Openbaar Ministerie en de wegbeheerder onder meer de locaties van snelheidscontroles en flitspalen.

¹ RTLnieuws uitzending 27 april 2011, www.nu.nl, 27 april 2011, Algemeen Dagblad, 27 april 2011.

Vraag 3

Welke informatiebronnen van welke commerciële bedrijven gebruikt de politie nog meer voor haar werkzaamheden? Voor welke concrete doeleinden wordt die informatie gebruikt?

Antwoord 3

In individuele zaken kan de politie gebruik maken van gegevens uit diverse bronnen. Dat kunnen ook commerciële bedrijven zijn. Daarvan bestaat geen totaaloverzicht.

In zijn algemeenheid is wel te zeggen dat banken melding maken van ongebruikelijke transacties bij de financial intelligence unit van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) en dat de politie NAW-gegevens van klanten van telecombedrijven van deze bedrijven verkrijgt. Het gebruik van deze informatie kent een wettelijke basis en kan slechts voor bepaalde doeleinden en onder bepaalde voorwaarden plaatsvinden.

Vraag 4

Hebben de korpsen betaald voor het verkrijgen van deze informatie? Zo ja, hoeveel? Zo nee, heeft op andere wijze compensatie plaatsgevonden?

Antwoord 4

TomTom levert de gegevens niet rechtstreeks aan de politie, maar aan een verkeersadviesbureau dat beleidsmakers helpt om analyses te kunnen maken op het gebied van verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid. Overheidsorganen kunnen een abonnement nemen op deze speed profiles en inloggen op het systeem. De daaraan verbonden prijsstelling is afhankelijk van de regio waar het overheidsorgaan onder valt.

Vraag 5, 6

Bent u van mening dat er in casu sprake is van een schending van de privacy van de gebruikers van een TomTom?

Bent u bereid het College bescherming persoonsgegevens te vragen hierover te adviseren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5, 6

Volgens TomTom zijn de gegevens die het bedrijf beschikbaar heeft gesteld anoniem verwerkt. Mij hebben geen signalen bereikt dat toch sprake is van herleidbaarheid naar personen. Het College bescherming persoonsgegevens (Cbp) is overigens het aangewezen orgaan om te beoordelen of de gegevens door TomTom dusdanig zijn geanonimiseerd dat er redelijkerwijs geen sprake meer is van herleidbaarheid naar personen. Het Cbp is onafhankelijk en bepaalt zelf in welke gevallen het een onderzoek instelt.

Vraag 7, 8

Vindt u het voldoende dat de gebruiksvoorwaarden van TomTom vermelden dat gegevens kunnen worden gedeeld met derden? Acht u het wenselijk dat consumenten voorafgaand aan de aankoop van of huur van een TomTom of soortgelijk apparaat of dienstverlening expliciet worden geïnformeerd dat onder derden ook overheidsinstanties, zoals de politie, worden verstaan? Is naar uw mening de consument door TomTom adequaat op de hoogte gebracht van wat zij verder met gegevens doet?

Antwoord 7, 8

Het betreft in dit geval de relatie tussen een producent en consumenten. Er zijn heldere wettelijke (informatie)verplichtingen voor producenten opgenomen in het Burgerlijk Wetboek (artikel 6:193a en verder) en – als sprake zou zijn van verwerking van persoonsgegevens – in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp; artikelen 33 en 34). Verder hebben de Europese privacytoezichthouders, verenigd in de Artikel 29-werkgroep, in een gemeenschappelijk standpunt van 16 mei 2011 (zie http://www.cbppweb.nl/downloads_int/wp185_en.pdf) aanbevelingen omtrent het verwerken van locatiegegevens opgesteld die een aanknopingspunt bieden voor verantwoordelijken in de zin van de Wbp. Als consumenten klachten zouden hebben over de naleving van de wettelijke (informatie)verplichtingen, kunnen zij zich wenden tot toezichthouders als de Consumentenautoriteit en het College

bescherming persoonsgegevens. Ik verwijs verder naar mijn antwoord op vraag 10.

Vraag 9

Zijn er andere producten op de consumentenmarkt die privacy gevoelige gegevens aan derden verkopen?

Antwoord 9

Het is niet aan mij om een (totaal)overzicht bij te houden van de verkoop van (privacy gevoelige) gegevens door commerciële bedrijven aan derden.

Vraag 10

Bent u bereid te onderzoeken wat de voor- en nadelen zijn van een privacybijsluiter waarin de 5 W's worden verduidelijkt, te weten:

- a. welke gegevens worden opgeslagen?;
- b. wat gebeurt er met die gegevens?;
- c. wie heeft onder welke voorwaarde toegang tot die gegevens?;
- d. waar worden de gegevens bewaard?;
- e. welke opslagtermijn?

Antwoord 10

Ik hecht eraan dat het bedrijfsleven zoveel mogelijk transparantie biedt over de producten en diensten die zij aanbieden. Het is evenwel niet aan het kabinet om een oordeel uit te spreken over modellen die het bedrijfsleven zou kunnen hanteren om aan de in de mijn antwoord op vragen 7 en 8 genoemde (informatie)verplichtingen te voldoen.

Vraag 11

Maakt de politie zelf ook gebruik van TomTom of soortgelijke apparaat of dienstverlening? Welke risico's brengt het delen van locatiedata met zich mee voor de politie, andere justitiële instellingen en defensie?

Antwoord 11

De politie maakt gebruik van navigatiesystemen. Het gaat doorgaans om van fabriekswege ingebouwde navigatiesystemen die niet zijn gesynchroniseerd. Doordat de systemen niet gesynchroniseerd zijn, worden er geen locatiedata gedeeld en brengt het gebruik van de navigatiesystemen geen risico's met zich mee.